

Klokkenluidersregeling ArtEZ

Preambule

Klokkenluiden kan worden omschreven als het door een medewerker of student (de melder) in- dan wel extern bekendmaken van vermoedens van illegale of immorele praktijken of inbreuken op het recht van de Europese Unie die plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van de werkgever dan wel het instellingsbestuur, waarbij een groot maatschappelijk of instellingsbelang in het geding is. Melden gebeurt bij personen of instanties die mogelijk actie daartegen zouden kunnen ondernemen.

Om de positie van klokkenluiders te verbeteren trad op 1 juli 2016 de Wet Huis voor klokkenluiders in werking. Deze wet heeft tot doel om de voorwaarden voor het melden van maatschappelijke misstanden te verbeteren, door onderzoek naar misstanden mogelijk te maken en melders van misstanden beter te beschermen. Via deze wet werd het 'Huis voor Klokkenluiders' ingesteld.

Niet elke Europese lidstaat kende regelgeving om klokkenluiders te beschermen. Daarom is in de EU op 23 oktober 2019 een Europese richtlijn ter bescherming van klokkenluiders aangenomen: Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 (PbEU 2019, L 305), Op 2 juni 2021 is bij de Tweede Kamer het voorstel tot de Wet bescherming klokkenluiders ingediend. Dit wetsvoorstel dient ter implementatie van de Europese richtlijn en wijzigt de Wet Huis voor klokkenluiders. Onder de nieuwe wet kunnen zowel misstanden als inbreuken op het recht van de Europese Unie, het 'Unierecht', aan de kaak worden gesteld. Het wetsvoorstel breidt de bescherming van klokkenluiders verder uit. Ook wordt bescherming van toepassing op hen die de melder bijstaan en betrokken derden. Daarnaast worden ook strengere eisen rondom de meldingsprocedure geïntroduceerd, zoals concrete termijnen voor het sturen van een ontvangstbevestiging en het geven van informatie over vervolgstappen. De nieuwe wet verplicht melders niet meer kwesties eerst intern bij de werkgever te melden. Er wordt een aantal bevoegde autoriteiten aangewezen waaraan een melder direct extern kan melden. Dit zijn bijvoorbeeld de Autoriteit Consument en Markt, de Autoriteit Financiële Markten of de Autoriteit Persoonsgegevens.

Met de Klokkenluidersregeling ArtEZ geeft ArtEZ gevolg aan de Wet Huis voor klokkenluiders, het voorstel tot Wet bescherming klokkenluiders, alsook aan artikel V-1, derde lid, van de cao-hbo 2022-2023. De Klokkenluidersregeling ArtEZ draagt er zorg voor dat melders zich vrij voelen misstanden of inbreuken op het Unierecht te melden en dat ArtEZ hun meldingen serieus en zorgvuldig oppakt. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de melding van vermoedens over misstanden of inbreuken op het Unierecht geen rechtspositionele gevolgen voor hen heeft.

In het voorstel tot Wet bescherming klokkenluiders is een melder gedefinieerd als een natuurlijke persoon die in de context van zijn werkgerelateerde activiteiten verkregen informatie over een inbreuk meldt of openbaar maakt, dan wel een vermoeden van een misstand meldt of openbaar maakt. Daarmee kunnen medewerkers van ArtEZ melder zijn. Studenten van ArtEZ kunnen ook melder zijn in de zin van de Klokkenluidersregeling ArtEZ als zij in de context van hun studieactiviteiten informatie over een inbreuk op het Unierecht dan wel een vermoeden van een misstand hebben.

Overigens is de Klokkenluidersregeling ArtEZ niet bedoeld voor persoonlijke klachten van medewerkers of studenten. Daarvoor kent ArtEZ andere regelingen zoals de Regeling klachten en meldingen ongewenst gedrag en de Geschillenregeling.

Klokkenluiden kan grote gevolgen hebben. De betrokken organisatie kan in diskrediet worden gebracht en schade lijden. Klokkenluiden kan ook de relatie van de melder met de organisatie ernstig onder druk zetten. Desondanks is het voor de leiding van belang om tijdig geïnformeerd te worden over vermoedens van misstanden in de organisatie of inbreuken op het Unierecht, zodat maatregelen kunnen worden getroffen.

Het melden van een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht in de zin van de Klokkenluidersregeling ArtEZ moet proportioneel zijn. Dit betekent dat niet elke melding van een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht onder de werking van deze regeling valt. In

beginsel gaat het om misstanden of inbreuken op het Unierecht met een groot maatschappelijk of instellingsbelang.

Een medewerker of student kan een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht intern dan wel extern melden. Als een melder de misstand of inbreuk extern meldt, mag van diegene worden verlangd dat die de meest in aanmerking komende instantie benadert. Daarbij moet de melder enerzijds rekening houden met de effectiviteit waarmee de instantie kan ingrijpen en in staat zal zijn om de misstand of inbreuk op te heffen of te helpen opheffen. Anderzijds moet de melder rekening houden met het belang van de organisatie bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van het ingrijpen.

Melders die als klokkenluiders of potentiële klokkenluiders met inachtneming van deze regeling vermoedens van misstanden of inbreuken op het Unierecht aan de orde stellen genieten bescherming tegen represailles. Hierbij hoeft de melder niet meer aan te tonen dat die is benadeeld; de werkgever dan wel het instellingsbestuur moet aantonen dat de benadeling niet het gevolg is van de melding. De melder die een melding maakt van een misstand of een inbreuk op het Unierecht waaraan diegene bewust heeft deelgenomen, is niet gevrijwaard van sancties.

Artikel 1 Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

<u>Adviseur</u>	:	een persoon die uit hoofde van diens functie een geheimhoudingsplicht heeft en die door een melder in vertrouwen wordt geraadpleegd over (een vermoeden van een) misstand of een inbreuk op het Unierecht;
<u>ArtEZ</u>	:	Stichting ArtEZ, met vestigingen te Arnhem, Enschede en Zwolle;
<u>Externe instantie</u>	:	de instantie die naar het redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt om de externe melding van het vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht bij te doen;
<u>Huis</u>	:	het Huis voor Klokkenluiders als bedoeld in artikel 3 van de Wet bescherming klokkenluiders, dat openstaat voor medewerkers en personen die in een werkgerelateerde context activiteiten verrichten voor een organisatie;
<u>Inbreuk op het Unierecht</u>	:	een handeling of nalatigheid die onrechtmatig is of het doel ondermijnt en schadelijk is voor het algemeen belang voor wat betreft overheidsopdrachten, financiële diensten, producten en markten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering, productveiligheid en productconformiteit, veiligheid van vervoer, bescherming van het milieu, stralingsbescherming en nucleaire veiligheid, veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn, volksgezondheid, consumentenbescherming, bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens, beveiliging van netwerk- en informatiesystemen, inbreuken waardoor de financiële belangen van de Unie als bedoeld in artikel 325 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie worden geschaad, inbreuken in verband met de interne markt (als bedoeld in artikel 26, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie);
<u>Informatie over een inbreuk</u>	:	informatie, waaronder redelijke vermoedens, over feitelijke of mogelijke inbreuken op het Unierecht, die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden binnen de organisatie waar de melder werkt of studeert, heeft gewerkt of studeert of binnen een andere organisatie waarmee de melder uit hoofde van diens werk/opleiding in contact is

	geweest, alsmede over pogingen tot het verhullen van dergelijke inbreuken;
<u>Medewerker</u>	: degene die op grond van een publiekrechtelijke aanstelling, dan wel op grond van een arbeids-, detachings-, uitzend- of stageovereenkomst bij de organisatie van ArtEZ is betrokken;
<u>Melder</u>	: een natuurlijke persoon die in de context van diens werk of studieactiviteiten: <ul style="list-style-type: none"> a. verkregen informatie over een inbreuk meldt of openbaar maakt, dan wel b. een vermoeden van een misstand meldt of openbaar maakt;
<u>Melding</u>	: het melden door melder van een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht;
<u>Misstand</u>	: een handeling of nalatigheid waarbij een maatschappelijk belang of een belang van ArtEZ in het geding is, in verband met: <ul style="list-style-type: none"> • de schending van een wettelijk voorschrift, waaronder een strafbaar feit; • een schending van andere regels dan een wettelijk voorschrift; • een gevaar voor de volksgezondheid, de veiligheid van personen of aantasting van het milieu; • een gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten;
<u>Richtlijn</u>	: Richtlijn 2019/1937 van het Europese Parlement en de Raad van 23 oktober 2019;
<u>Student</u>	: degene die bij ArtEZ is ingeschreven als student;
<u>Unierecht</u>	: het geheel van EU-verdragen, verordeningen, richtlijnen, inclusief de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie;
<u>Vermoeden van een misstand</u>	: het vermoeden van een melder, dat binnen ArtEZ waar diegene werkt/studeert of heeft gewerkt/gestudeerd of bij een andere organisatie indien diegene door diens werkzaamheden of studieactiviteiten met die organisatie in aanraking is gekomen sprake is van een misstand voor zover het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die de melder bij diens werkgever of onderwijsinstelling heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de melder heeft gekregen door diens werkzaamheden of studieactiviteiten bij een ander bedrijf, een andere organisatie of een andere onderwijsinstelling;
<u>Vertrouwenspersoon</u>	: de onafhankelijke vertrouwenspersoon voor medewerkers of studenten die uit hoofde van diens functie een geheimhoudingsplicht heeft en meldingen in ontvangst kan nemen en behandelen, of die door een melder in vertrouwen kan worden geraadpleegd over een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht;
<u>Werkgerelateerde context</u>	: huidige of vroegere werkgerelateerde activiteiten in de publieke of private sector waardoor, ongeacht de aard van die werkzaamheden, personen informatie kunnen verkrijgen over inbreuken op het Unierecht of misstanden en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met benadeling indien zij dergelijke informatie zouden melden.

Artikel 2 Reikwijdte van de regeling

1. Deze regeling is van toepassing op alle melders en heeft tot doel hen en personen die een melder bijstaan en betrokken derden, zonder gevaar voor hun (rechts)positie de mogelijkheid te bieden te melden over een vermoeden van een misstand binnen ArtEZ of

- organisaties waarbij die door werk of opleiding met die organisatie in aanraking is gekomen, of het melden van informatie over inbreuken op het Unierecht.
2. Deze regeling is niet van toepassing op anonieme meldingen van vermoedens van misstanden of inbreuken op het Unierecht.
 3. Deze regeling kan niet worden benut om kritiek te uiten op de door of namens het College van Bestuur gemaakte beleidskeuzes en is ook niet van toepassing in geval van:
 - a. persoonlijke klachten van melders over hen persoonlijk betreffende aangelegenheden in verband met de arbeid of opleiding;
 - b. gewetensbezwaren van melders in verband met het verrichten van normale werkzaamheden of opleiding;
 - c. het handelen uit persoonlijk gewin door de melder.

Artikel 3 Interne melding

1. Een melder kan een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht melden
 - a. mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteem, of
 - b. schriftelijk dan wel elektronisch of
 - c. op verzoek van de melder binnen een redelijke termijn door middel van een gesprek op locatie bij de vertrouwenspersoon, het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht.

Meldingen aan het College van Bestuur of de Raad van Toezicht worden gericht aan de secretaris van het College van Bestuur van ArtEZ of de secretaris van de Raad van Toezicht en zijn voorzien van het opschrift "Vertrouwelijk en persoonlijk".
2. Indien een melder het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht alleen bij een vertrouwenspersoon heeft gemeld, brengt deze - met uitdrukkelijke instemming van de melder - het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht op de hoogte met vermelding van de datum waarop de melding ontvangen is, zij het op een met melder overeengekomen wijze en tijdstip. De identiteit van de melder blijft geheim, en wordt alleen vrijgegeven met uitdrukkelijke toestemming van de melder.
3. Degene die de schriftelijke of elektronische melding als bedoeld in het eerste lid onder b van dit artikel heeft ontvangen legt de melding, met de datum waarop deze is ontvangen vast in een daarvoor ingericht register en laat die vastlegging voor akkoord tekenen door melder dan wel de vertrouwenspersoon, die daarvan een gewaarmerkt afschrift ontvangt. Het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaat - de Raad van Toezicht bevestigt de ontvangst van de melding aan de melder of aan de vertrouwenspersoon uiterlijk binnen zeven kalenderdagen. Gegevens van een melding in het register worden vernietigd indien zij niet langer noodzakelijk zijn om te voldoen aan de eisen van deze wet of andere bij of krachtens wet of Unierecht vastgestelde eisen.
4. Indien voor een melding een telefoonlijn of een ander spraakberichtsysteem wordt gebruikt of een melder een melding doet in een gesprek op een afgesloten locatie registreert ArtEZ de melding door:
 - a. het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm, of
 - b. een volledige en nauwkeurige schriftelijke weergave van het gesprek.

Voor de opname van een gesprek als bedoeld in het vierde lid onder a van dit artikel is voorafgaand instemming van de melder vereist. De melder krijgt de gelegenheid de schriftelijke weergave van een gesprek als bedoeld in het vierde lid onder b van dit artikel te controleren, te corrigeren en voor akkoord te tekenen.
5. De melder die het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht meldt en degene(n) aan wie het vermoeden van de misstand of een inbreuk op het Unierecht is gemeld, behandelen de melding vertrouwelijk. Zonder toestemming van het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht wordt geen informatie verschaft aan derden binnen of buiten de organisatie. Bij het verschaffen van informatie zal de identiteit van de

melder niet worden genoemd en zal de informatie zo worden verstrekt dat de anonimiteit van de melder gewaarborgd blijft.

6. Na ontvangst van de melding als bedoeld in de vorige leden van dit artikel start het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht terstond een onderzoek naar het vermoeden van de misstand of een inbreuk op het Unierecht. Er vindt geen onderzoek plaats als de melding niet is gebaseerd op redelijke gronden of op voorhand duidelijk is dat de melding geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht als bedoeld in deze regeling. Indien het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht besluit geen onderzoek in te stellen, informeert hij de melder daarover binnen twee weken na de interne melding schriftelijk. Dit besluit wordt met redenen omkleed.
7. Het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht kan besluiten het onderzoek als bedoeld in het vierde lid van dit artikel door een externe en onafhankelijke onderzoeker te laten verrichten. Deze externe onderzoeker dient over het onderzoek geheimhouding te betrachten en brengt - tenzij nadrukkelijk anders wordt overeengekomen - uitsluitend verslag uit aan degene die de onderzoekopdracht heeft verstrekt. Wordt het onderzoek als bedoeld in het vierde lid van dit artikel door of namens de Raad van Toezicht verricht, dan is het College van Bestuur verplicht dit te faciliteren.

Artikel 4 Standpunt over de melding

1. Indien het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht de melding ontvankelijk heeft verklaard, geeft het College van Bestuur of de Raad van Toezicht de melder binnen een periode van acht weken vanaf het moment van de interne melding als bedoeld in artikel 3 van deze regeling een inhoudelijke en schriftelijke reactie op het gemelde. Daarbij wordt tevens aangegeven of, en zo ja tot welke maatregelen de melding heeft geleid of zal leiden.
2. Wordt het standpunt als bedoeld in het eerste lid van dit artikel niet binnen de gestelde termijn gegeven, dan wordt de melder hiervan in kennis gesteld en wordt tevens aangegeven binnen welke termijn de melder het standpunt tegemoet kan zien. Binnen een termijn van maximaal drie maanden na verzending van de ontvangstbevestiging, verstrekt het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht de melder informatie over de beoordeling en hoe de melding is of wordt opgevolgd.
3. Heeft de melding als bedoeld in artikel 3 van deze regeling betrekking op een lid van de Raad van Toezicht, dan oordeelt de Raad van Toezicht over de melding in afwezigheid van het betreffende lid.

Artikel 5 Informatie, advies en ondersteuning

1. Alvorens over te gaan tot de melding van een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht kan een melder een adviseur om raad vragen.
2. In overeenstemming met het eerste lid van dit artikel kan een melder de vertrouwenspersoon verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht.
3. In overeenstemming met het eerste lid van dit artikel kan een medewerker en personen die in een werkgerelateerde context activiteiten verrichten voor een organisatie een beroep doen op de adviestaak van het Huis, bijvoorbeeld een verzoek om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht.

Artikel 6 Melding aan een externe derde

1. Indien een melder geen interne melding wil doen bij het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de

- Raad van Toezicht, heeft een melder altijd de mogelijkheid rechtstreeks een externe melding te doen.
2. De melder kan ook na een interne melding een externe melding doen, indien:
 - a. die het niet eens is met het standpunt als bedoeld in artikel 4;
 - b. die geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijn van het tweede lid van artikel 4 of geen kennisgeving heeft ontvangen als bedoeld in artikel 4, eerste lid;
 - c. de termijn van artikel 4, tweede lid, onredelijk lang is en de melder hiertegen schriftelijk bezwaar heeft gemaakt bij het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht;
 3. De melding aan een externe derde geschiedt aan die externe derde die daarvoor naar het redelijke oordeel van de melder - gelet op de omstandigheden van het geval - het meest in aanmerking komt.

Artikel 7 Externe instantie

1. De melder kan de externe melding doen bij een externe instantie die daarvoor naar het redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt. Onder externe instantie wordt in ieder geval verstaan:
 - een instantie die is belast met de opsporing van strafbare feiten;
 - een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift;
 - een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht kan worden gemeld door een medewerker of student, waaronder de afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkeluiders.
2. Zowel in het geval van melding bij een externe instantie als melding bij een externe derde dient de melder zorgvuldig te handelen en een afweging te maken tussen het maatschappelijk belang en de belangen van ArtEZ, waarbij schade voor ArtEZ zoveel als mogelijk wordt voorkomen, voor zover die schade niet noodzakelijkerwijs voortvloeit uit het optreden tegen de misstand of inbreuk op het Unierecht.

Artikel 8 Rechtsbescherming

1. De melder die met inachtneming van deze regeling een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht te goeder trouw en naar behoren heeft gemeld, wordt op geen enkele wijze in diens positie benadeeld als gevolg van het melden.
2. Personen die een melder bijstaan, zoals de adviseur als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van deze regeling, of de vertrouwenspersoon, worden op geen enkele wijze benadeeld als gevolg van het fungeren als zodanig op grond van deze regeling. Dit geldt eveneens voor betrokken derden, bijvoorbeeld een familielid of collega die verbonden is met een melder en die benadeeld kan worden in diens werkzaamheden of studieactiviteiten.

Artikel 9 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het College van Bestuur of - in geval het een aangelegenheid is die (leden van) het College van Bestuur aangaat/aangaan - de Raad van Toezicht.

Artikel 10 Openbaarheid van de regeling

Het College van Bestuur publiceert de regeling op de website van ArtEZ.

Artikel 11 Citeertitel en inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking op 26 juni 2023.
2. In gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het College van Bestuur.
3. Deze regeling kan worden aangehaald als 'Klokkeluidersregeling ArtEZ'.

Aldus vastgesteld door het College van Bestuur op 26 juni 2023 met instemming van de Medezeggenschapsraad op 9 juni 2023.